DISIPLINLERARASI BOYUTLARIYLA

TURIZM

EDITÖRLER

Doç. Dr. İbrahim İLHAN Doç. Dr. Aziz Gökhan ÖZKOÇ

değişim

DİSİPLİNLERARASI BOYUTLARIYLA TURİZM

EDİTÖRLER

Doç. Dr. İbrahim İLHAN / Doç. Dr. Aziz Gökhan ÖZKOÇ

BÖLÜM YAZARLARI

Prof. Dr. İsmail BEKCİ/ Prof. Dr. Lütfi BUYRUK/ Prof. Dr. Bülent GÜRBÜZ Prof. Dr. Hamdi Alper GÜNGÖRMÜŞ/ Doç. Dr. Mehmet Akif ALTUNAY Doç. Dr. Günay EROL/ Doç. Dr. Şenay GÜNGÖR Doç. Dr. Ceyhun Can ÖZCAN Doç. Dr. Ebru DÜŞMEZKALENDER Dr. Nilgün DEMİREL İLİ/Dr. Eda KÖSE/Dr. İrem BOZKURT Dr. Handan ÖZÇELİK BOZKURT/ Dr. Fatih ADIGÜZEL Dr. Zümrüt Hatun DEMİREL/ Dr. Mehmet TEKELİ/ Dr. Ezgi KIRICI TEKELİ Dr. Çağdaş Ümit YAZGAN/ Dr. Tülay AVCI TAŞKIRAN Öğr. Gör. Gülbin İNCE/Öğr. Gör. Berna ERCAN/ Psk. Enes YILDIRIM Arkeolog Murat GÜLYAZ

Disiplinlerarası Boyutlarıyla Turizm

Editörler

Doç. Dr. İbrahim İlhan Doç. Dr. Aziz Gökhan Özkoç

İç Düzen

Dursun Ali Dervişoğlu

Kapak Tasarım

İbrahim Cihan

ISBN

978-625-8466-10-2

Basım

İstanbul 2022

Baskı -Cilt

Melisa Matbaası Sertifika No: 45099

DEĞİŞİM YAYINLARI

Çatalçeşme Sok. 52/2 Cağaloğlu/İSTANBUL

Telefon: +90 (212) 514 29 71 / Faks: +90 212 514 42 31

DEĞİŞİM AKTÜEL KİTABEVİ

PTT Sokak No:3 SAKARYA

Telefon: +90 (264) 278 56 39 / +90 (264) 272 13 81

Faks: +90 (264) 273 52 99 bilgi@degisimyayinlari.net www.degisimkitap.com

İÇİNDEKİLER

Onsöz	3
BİRİNCİ BÖLÜM	
TURİZM VE DİSİPLİNERARASILIK	
Doç. Dr. Aziz Gökhan ÖZKOÇ	
Öğr. Gör. Berna ERCAN	
GİRİŞ	13
1.1. Tarihsel Süreçte Turizmin Ortaya Çıkışı ve Kitleselleşmesi	14
1.2. Disiplinlerarasılık ve Turizm	18
1.3. Disiplinlerarası Araştırma Nesnesi Olarak Turizm	20
1.4. Turizm ve Diğer Disiplinler	26
Kaynakça	33
İKİNCİ BÖLÜM	
SOSYOLOJÍK PERSPEKTÍFTEN TURÍZM	
Dr. Çağdaş Ümit YAZGAN	
GİRİŞ	37
2.1. Turizm Sosyolojisi	37
2.2. Sosyolojik Bir Kavram Olarak Turizm	41
2.3. Toplumsal Bir Tip Olarak Turist ve Turist Deneyimleri	42
2.4. Turist-Yerel Halk İlişkileri ve Turizmin Etkilerine Yönelik Sosyolojik Bir Değerlendirme	46
2.5. Küreselleşme, Postmodernizm ve Risk Toplumu Bağlamında	10
Turizm Sosyolojisinde Yeni Eğilimler	50
Kaynakça	55
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	
TURİZMİN PSİKOLOJİ DİSİPLİNİ İLE KESİŞİMİ	
Psk. Enes YILDIRIM	
Dr. İrem BOZKURT	
GİRİŞ	57
3.1. Toplumsal Açıdan Psikoloji ve Turizm İlişkisi	58
3.1.1. Aşırıturizm	58

3.1.2. Taşıma Kapasitesi	62
3.2. Bireysel Boyutta Psikoloji Ve Turizm İlişkisi	68
3.2.1. Turist Davranışlarını Etkileyen Faktörler	68
3.2.2. Turist Psikolojisi	69
3.3. Turizm Çalışanlarında Davranışsal Psikoloji	73
Sonuç	77
Kaynakça	79
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	
EKONOMİ DİSİPLİNİ ÇERÇEVESİNDE TURİZM	
Dr. Ezgi KIRICI TEKELİ	
Doç. Dr. Ceyhun Can ÖZCAN	
GİRİŞ	83
4.1. Ekonomi Bilimine Giriş ve Temel Kavramlar	84
4.2. Ekonomi ve Turizm İlişkisi	86
4.3. Turizmin Ekonomik Etkileri	88
4.3.1. Turizmin Olumlu Ekonomik Etkileri	89
4.3.2. Turizmin Olumsuz Ekonomik Etkileri	91
4.4. Turizmin Makro Ekonomik Yönleri	93
4.5. Turizmin Mikro Ekonomik Yönleri	95
Sonuç	97
Kaynakça	98
BEŞİNCİ BÖLÜM	
ARKEOLOJÍ BÍLÍMÍ AÇISINDAN TURÍZM	
Öğr. Gör. Gülbin İNCİ	
Murat GÜLYAZ	
GİRİŞ	101
5.1. Arkeoloji Bilimi İle İlgili Temel Kavramlar	102
5.2. Arkeolojinin Kapsamı, Amacı ve Önemi	105
5.3. Arkeoloji ve Turizm Etkileşimi	107
Sonuç	114
Kaynakça	116

ALTINCI BÖLÜM	
HİZMET SEKTÖRÜNÜN YAPI TAŞLARI: SAĞLIK VE TURİZM	
Dr. Handan ÖZÇELİK BOZKURT	445
GİRİŞ	117
6.1. Sağlık ve Turizm İlişkisi	118
6.2. Sağlık Turisti Kavramı	121
6.3. Sağlık Sektöründe Turizm Olgusu	122
6.4. Turizmin Sağlık Sektörüne Katkıları	124
Sonuç	125
Kaynakça	128
YEDİNCİ BÖLÜM	
TEKNOLOJI, BİLİŞİM VE TURİZM	
Doç. Dr. Günay EROL	
Doç. Dr. Ebru DÜŞMEZKALENDER	
GİRİŞ	131
7.1. Teknoloji, Bilişim ve Turizm İlişkisi	132
7.2. Turizmde Teknoloji ve Bilişim Uygulamaları	133
7.2.1. İnternet ve Web Siteleri	137
7.2.2. Sosyal Medya ve Uygulamalar	138
7.2.3. Akıllı Şehirler ve Destinasyonlar	140
7.2.4. Büyük Veri	141
7.2.5. Artırılmış Gerçeklik	142
Sonuç	143
Kaynakça	145
SEKİZİNCİ BÖLÜM	
POLITIKA BILIMI BAĞLAMINDA TURİZM	
Doç. Dr. İbrahim İLHAN	
Dr. Nilgün DEMİREL İLİ	
GiRiŞ	149
8.1. Politika Kavramı ve Turizm Politikası	150
8.2. Turizm Politikasının Özellikleri	153
8.3. Turizm Politikası Çevresi	154
8.3.1. Ekonomik Çevre	155

	8.3.2. Sosyokültürel Çevre	155
	8.3.3. Doğal Çevre	156
	8.3.4. Politik (Siyasi) Çevre	156
	8.3.5. Teknolojik Çevre	156
	8.4. Turizm Politikasının Hedefleri ve İlkeleri	157
	8.5. Turizm Politikası Oluşturma ve Geliştirme	158
	8.5.1. Planlama	159
	8.5.2. Yatırım	160
	8.5.3. Örgütlenme	160
	8.5.4. Araştırma ve Geliştirme	160
	8.5.5. Eğitim ve İnsan	161
	8.6. Makro Açıdan Turizm Politikası	166
	8.7. Mikro Açıdan Turizm Politikası	169
	Sonuç	171
	Kaynakça	173
	OKUZUNCU BÖLÜM	
M	UHASEBE VE FÎNANS PERSPEKTÎFÎNDEN TURÎZM	
	Prof. Dr. İsmail BEKCİ Doç. Dr. Mehmet Akif ALTUNAY	
	Dr. Eda KÖSE	
	GİRİŞ	175
	9.1. Kavramsal Çerçeve: İşletme Muhasebesi ve Finansmanı	176
	711 Ide Tallinar Çerçe (c. işretire ividitareben (c. i iriditari	
	9.2 Muhasehe ve Turizm İlişkişi	179
	9.2. Muhasebe ve Turizm İlişkisi	179 180
	9.2.1. Turizm İşletmeleri Muhasebesinin Özellikleri	180
	9.2.1. Turizm İşletmeleri Muhasebesinin Özellikleri	180 180
	9.2.1. Turizm İşletmeleri Muhasebesinin Özellikleri	180 180 181
	9.2.1. Turizm İşletmeleri Muhasebesinin Özellikleri	180 180 181 183
	9.2.1. Turizm İşletmeleri Muhasebesinin Özellikleri 9.2.2. Turizm İşletmeleri Muhasebesinin Amaçları 9.3. Finansman ve Turizm 9.3.1. Turizmin Finansman Kaynakları 9.3.2. Turizmde Finansman Teknikleri	180 180 181 183 185
	9.2.1. Turizm İşletmeleri Muhasebesinin Özellikleri	180 180 181 183 185 188
	9.2.1. Turizm İşletmeleri Muhasebesinin Özellikleri 9.2.2. Turizm İşletmeleri Muhasebesinin Amaçları 9.3. Finansman ve Turizm 9.3.1. Turizmin Finansman Kaynakları 9.3.2. Turizmde Finansman Teknikleri	180 180 181 183 185

ONUNCU BÖLÜM TURİZM VE COĞRAFYA ETKİLEŞİMİ	
Doç. Dr. Şenay GÜNGÖR	
Dr. Fatih ADIGÜZEL	
GİRİŞ	193
10.1. Turizm Coğrafyası ve Araştırma Konuları	195
10.2. Türkiye'nin Turizm Coğrafyası	196
10.3. Dünya'da ve Türkiye'de Turizmin Ekonomik Etkileri	198
Sonuç	201
Kaynakça	203
ONBİRİNCİ BÖLÜM	
HUKUK BİLİMİNİN TURİZME YANSIMASI	
Prof. Dr. Lütfi BUYRUK	
Dr. Mehmet TEKELİ	
GİRİŞ	205
11.1. Turizm Hukuku ve Tarihsel Gelişimi	206
11.1,1. Planlı Dönem Öncesi	208
11.1.2. Planlı Dönem Sonrası	209
11.2. Turizm Hukukunun Kaynakları	211
11.3. Turizm Hukuku İle İlgili Düzenlemeler	212
11.3.1. Turizmi Doğrudan İlgilendiren Hukuki Düzenlemeler	213
11.3.2. Turizmi Dolaylı İlgilendiren Hukuki Düzenlemeler	218
11.4. Turizmde Tüketici Hakları ve Tüketicinin Korunması	221
Sonuç	224
Kaynakça	226
ONİKİNCİ BÖLÜM	
TURİZMDE İNSAN KAYNAKLARI YÖNETİMİ	
Dr. Zümrüt Hatun DEMİREL	
GİRİŞ	229
12.1. İnsan Kaynakları Yönetiminin Tanımı ve Amaçları	230
12.2. İnsan Kaynakları Yönetiminin Gelişim Süreci	231
12.2.1. Personel Yönetiminden İnsan Kaynakları Yönetimine Doğru	
Gelişim	231

12.2.2. İnsan Kaynakları Yönetiminden Stratejik İnsan Kaynaklarına	
Doğru Gelişim	233
12.3. Turizm İşletmelerinde İnsan Kaynakları Yönetimi Uygulama-	
ları	234
12.4. İnsan Kaynakları Yönetiminin Turizme Katkıları	238
12.5. Turizmin İnsan Kaynakları Yönetimine Katkıları	240
Sonuç	241
Kaynakça	244
ONÜÇÜNCÜ BÖLÜM	
SPOR VE TURİZM	
Prof. Dr. Bülent GÜRBÜZ	
Prof. Dr. Hamdi Alper GÜNGÖRMÜŞ	
Dr. Tülay AVCI TAŞKIRAN	
GİRİŞ	249
13.1. Spor ve Fiziksel Aktivite Kavramları	251
13.2. Spor Endüstrisi	253
13.3. Spor ve Turizm İlişkisi	256
13.4. Spor Turizmi ve Ekonomisi	259
13.4.1. Sporun Turizme Katkıları	259
13.4.2. Turizmin Spora Katkıları	265
Kaynakça	268